

PATRON

Informace pro 1. ročník školního roku 2018/2019

Párová výuka v českém základním školství a na ZŠ Kunratice

Vážení rodiče budoucích prvňáčků i ostatní,

úvodem bych ráda navázala na základní informační leták, který jste o mně obdrželi při zápisu dětí do ZŠ Kunratice v posledním dubnovém týdnu. Leták připravil spolek Patron a ve spolupráci se školou vám jej předal. Smyslem této širší informace, kterou právě čtete, je poskytnout vám rodičům i ostatním informace týkající se mě, párové výuky. Měli byste tak získat nejen informaci o existujícím modelu párové výuky ve škole, ale i obecnější informace o párové výuce v základním školství podle českého práva. Na základní školství se zaměřuji proto, že základní vzdělání je nejen právem dětí, ale současně i jejich (jejich zákonných zástupců či osob povinných výchovou) povinností.

Přestože se mnozí z vás se mnou setkáváte poprvé, věřím, že jste už o mně nejen slyšeli, ale i leccos zaslechli. Věřím proto, že vám následující řádky pomohou v utřídění informací o mé pověsti a v učinění si názoru na to, zda bych měla doprovázet ve školním roce 2018/2019 i vaše děti:

SMYSL PÁROVÉ VÝUKY

Co je mým smyslem?

- ✿ Jako párová výuka zajišťuji především adekvátní pozornost učitele dítěti, rychlejší zpětnou vazbu o zvládnutí učiva dítěti a tudíž i možnost učitele vůbec reagovat na potřeby dětí.
- ✿ Tím směřuji ke zkvalitnění výuky, hlavně její efektivity, protože pokud je na učitele méně dětí, nebo jsou na děti učitelé dva, je možné věnovat dětem vyšší míru pozornosti.
- ✿ Současně zajišťuji dětem i lepší pracovní klima při výuce, protože svou existencí rychleji zapojím do práce všechny děti ve třídě právě podle jejich aktuálních potřeb.
- ✿ Děti se se mnou v hodinách nenudí, nebo naopak s mou pomocí stačí svým rychlejším kamarádům. Těm rychlejším nedovolím se nudit, zatímco ostatním poskytuji více pozornosti a podporu.

Jsem tedy jinou formou výuky, než je výuka toliko s jedním učitelem. Proto jsem i efektivnější. Současně např. nenahrazuji domácí přípravu dětí, která je s jejich nástupem do školy nová nejen pro ně, ale i pro vás samotné.

PODOBA PÁROVÉ VÝUKY

Jak ve skutečnosti vypadám?

K tomu, abyste mě mohli spatřit, potřebuji dva vysokoškolsky kvalifikované pedagogy, kteří se mnou pracují přímo ve třídě nejčastěji následujícími způsoby:

- ✿ Oba učitelé mohou učit současně, jeden výuku vede, druhý podporuje děti při práci a zajišťuje tak i rychlejší zpětnou vazbu učitelů, který výuku vede.
- ✿ Učitelé si mohou dělit děti do skupinek o nižším počtu podle aktuálních potřeb dětí nebo podle cíle, který ve výuce sledují.

- Učitelé si mohou děti také jeden od druhého postupně přejímat k další práci poté, co práci začínají oba s celou třídou, sledují práci dětí a podporují je. Ty děti, které již mají práci hotovu, si přejímá k dalšímu jeden z učitelů, zatímco druhý podporuje skupinku, která pracuje na prvním úkolu.

Nejsem asistent pedagoga, ale můžeme spolupracovat

S asistentem pedagoga jsme si na první pohled velmi podobní – ve třídě jsou s dětmi dva dospělí. V čem se tedy lišíme?

- Asistent pedagoga slouží konkrétnímu dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami – dítěti, které k realizaci svých vzdělávacích možností potřebuje podpůrná opatření, o kterých rozhodla pedagogicko-psychologická poradna nebo speciální pedagogické centrum. Nejde tedy pouze o děti s nejrůznějšími zdravotními handicap, ale i o děti s jazykovou bariérou nebo o děti mimořádně nadané (§ 16 odst. 1 školského zákona).
- *Jako párová výuka sloužím všem dětem bez rozdílu, není proto možné, abych se věnovala z důvodu odlišných vzdělávacích potřeb pouze jednomu či několika málo dětem. Současně nejsem ani jiná formální podpora individuálně přiznávaná potřebným dětem.*
- Pozice asistenta pedagoga je jiné pracovní zařazení než pozice učitele a proto pro něj platí i jiná pracovní náplň než pro mě. Ta asistentovi pedagoga např. neumožňuje vést samostatně výuku.
- *Jako párová výuka potřebuji dva vysokoškolsky vzdělané pedagogy, u asistenta pedagoga není vysokoškolské pedagogické vzdělání podmínkou, rozhodující je potřeba dítěte, kterou je třeba vyrovnat.*
- Náklady na existenci asistenta pedagoga jako jedno z podpůrných opatření (§ 16 odst. 2 školského zákona) nese stát, nikoli rodiče dítěte, škola či zřizovatel. To, že škola vůbec finanční prostředky dostane, však souvisí s tím, že školu navštěvuje právě dítě s odlišnými vzdělávacími potřebami, které potvrdí pedagogicko-psychologická poradna nebo speciální pedagogické centrum odborným vyšetřením a rozhodnutím o potřebě asistenta pedagoga k tomuto konkrétnímu dítěti.
- *Jako párová výuka tak jsem existenčně závislá na dobré vůli školy mě ve škole vůbec mít a ochotě dárců – hlavně rodičů i ostatních mě finančně zajistit.*
- V ZŠ Kunratice pracuje v pozici asistenta pedagoga několik asistentů, kteří jsou přiděleni ke konkrétnímu dítěti bez ohledu na ročník a bez ohledu na to, zda jsem v tomto ročníku i já. S asistentem pedagoga se známe, oba víme co je naším smyslem, a pokud se potkáme, spolupracujeme spolu.

Nejsem osobní asistent, ale můžeme spolupracovat

Také v případě osobního asistenta vypadáme podobně, protože jsme ve třídě dva dospělí. Rozdíl je však ještě viditelnější než v případě asistenta pedagoga:

- Osobního asistenta si zajišťují ti, jejichž situace si vyžaduje pomoc druhé osoby při běžných činnostech.
- *Jako párová výuka tento druh pomoci neposkytují, protože pak bych se stala osobní asistentí.*
- Osobní asistence je sociální službou podle zákona o sociálních službách¹. Tento druh sociální služby v případě dětí hradí obvykle rodiče jako zákonní zástupci sami s tím, že na služby osobního asistenta zpravidla vyčerpají celý příspěvek na péči (dávka tzv. státní sociální podpory).
- Pokud je osobní asistent přítomen s dítětem ve třídě, pak je tam právě a pouze pro toto dítě, za práci osobního asistenta je placen nejčastěji rodiči dítěte, kterému byl přiznán příspěvek na péči z důvodu závislosti na pomoci druhých.

EXISTENCE PÁROVÉ VÝUKY

Jaké jsou mé základní principy?

- Jsem dobrovolné rozhodnutí rodičů finančně podpořit ročník svých dětí při některých hodinách nadstandardním druhým učitelem.
- Funguji na principu solidarity, kdy i děti, jejichž rodiče nepřispěli, využívají mých výhod.
- Výše optimálního finančního daru je orientační, rodiče-dárci se mohou rozhodnout přispět více i méně.
- Čím více rodiče-dárci přispějí, tím více hodin se mnou v podobě dvou učitelů děti získají.
- Pokud není vybrána v daném ročníku dostatečná částka, pak mě škola nemůže zajistit.
- Nesloužím k individuální péči o konkrétní děti, ale k intenzivnější výuce – možnosti více probrat či procvičit učivo.

¹

zákon č. 108/2006 Sb., [o sociálních službách](#), ve znění pozdějších předpisů

Jak funguji v základní škole v Kunraticích?

- ✿ Ve třídě jsou významnou část týdenní výuky ve třídě dva vysokoškolsky kvalifikovaní učitelé.
- ✿ Za dosavadních 6 let mé existence jsem pracovala ve třídách každého ročníku 4 až 7 hodin týdně právě s ohledem na míru finanční podpory od rodičů.
- ✿ Mohu však existovat i v jiném, nižším množství hodin, podstatou je zachování mého přínosu pro děti.
- ✿ Mým odborným garantem, který je odpovědný za kvalitu výuky, a tedy i mou kvalitu, je škola.

Co mě činí v Kunraticích životaschopnou?

- ✿ Ve škole v Kunraticích existuji jako forma podpory individualizace od roku 2010 díky projektu Pomáháme školám k úspěchu. Možnosti projektu jsou však omezené a dělí se mezi všechny třídy i učitele ve škole. Proto **od školního roku 2012/2013 rodiče iniciovali zavedení druhého pedagoga ve větším rozsahu, než dovoluje škola projekt s tím, že se rozhodli mě finančně i podporovat.**
- ✿ Jako párová výuka jsem výsledkem ochoty dobrovolných dárců – nejčastěji rodičů mě finančně podpořit a ochoty školy mě organizačně zajistit. Bez jejich vzájemné důvěry a ochoty kooperovat na takovém projektu jako jsem já, bych nemohla vůbec existovat.
- ✿ Jako párová výuka jsem proto výsledkem schopnosti dárců – rodičů a ostatních přijmout tento způsob zapojení se do veřejného života, protože jsou to právě tito mí finanční podporovatelé, kteří se pro mě rozhodují a přijímají závazek vlastní organizace „sbírky“ formou finančního daru na mou existenci. Tuto sbírku si zajišťují dárci – především rodiče sami prostřednictvím spolku Patron – rodičovské organizace, která se školou spolupracuje. Spolek Patron pak daruje získané finanční prostředky škole na odměnu – tzv. superhrubý plat pro druhého ze dvou učitelů.
- ✿ Jako párová výuka jsem tak i výsledkem důvěry školy v především rodičovskou obec, protože je to škola, která nese břímě zajištění neobvyklého způsobu výuky a formálního zaměstnavatele druhého učitele nad rámec celkem stanoveného počtu učitelů ve škole.

Mohu vůbec v českých podmínkách existovat?

- ✿ Jako párová výuka jsem zcela dobrovolná a solidární model výuky, tzn. že pro mou existenci není rozhodující výše individuálních finančních darů od jednotlivých dárců, ale jejich součet v celém ročníku, který má v podstatě pokrýt náklady na tzv. superhrubý plat druhého pedagoga. Pokud se toto nezdaří, mohu existovat např. v nižším rozsahu či pouze po část školního roku. V případě neúspěchu sbírky na mou existenci by spolek Patron již poskytnuté dary vrátil.
- ✿ Jako párová výuka jsem řešením, které není podle žádných právních předpisů po finanční stránce pro jakoukoli školu bez rozdílu zajišťováno z veřejných rozpočtů. Pokud mám existovat, je třeba, aby byly veškeré náklady na odměnu druhého pedagoga poskytnuty ze soukromých a jiných zdrojů. Proto je nezbytné, aby se na mé vhodnosti/potřebě shodli právě zákonní zástupci dětí – nejčastěji rodiče a dokázali svůj názor vyjádřit i účelově určeným finančním darem.
- ✿ Výše odměny druhého pedagoga, tedy na mou existenci, je dána několika právními předpisy² a tudíž i předem známá a předvídatelná (např. tzv. tabulkové platy ve veřejné sféře a obecné odvody zaměstnavatele za zaměstnance). Při teoretickém rovnoměrném rozdělení je tak známá i teoretická průměrná výše finančního daru k jednomu dítěti.

Existuji jako párová výuka i na jiných školách v České republice?

Ve školách v České republice existuji všude tam, kde jsou ve třídě dva učitelé a ani jeden z nich není asistentem pedagoga k dítěti s odlišnými vzdělávacími potřebami. Žádný právní předpis mě nezná a neumí mě popsat, protože žádný právní předpis se nevěnuje počtu učitelů ve třídě. Naopak, školský zákon³ i vyhláška o základním vzdělávání⁴ se velmi intenzivně zabývají pouze počtem dětí ve třídě.

² především nařízení vlády č. 341/2017 Sb., [o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě](#), nařízení vlády č. 222/2010 Sb., [o katalogu prací ve veřejných službách a správě](#), zákon č. 592/1992 Sb., [o pojistném na zdravotní pojištění](#), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 589/1992 Sb., [o pojistném na sociální zabezpečení](#), ve znění pozdějších předpisů

³ zákon č. 561/2004 Sb., [o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání \(školský zákon\)](#), ve znění pozdějších předpisů

⁴ vyhláška č. 48/2005 Sb., [o základním vzdělávání a plnění povinné školní docházky](#), ve znění pozdějších předpisů

- ✿ Vyhláška o základním vzdělávání pro školu o velikosti školy v Kunraticích (podle počtu tříd na prvním stupni) stanovuje počet dětí ve třídě v průměru minimálně na 17 a maximálně na 30 dětí, podle školského zákona je možné, aby bylo v jedné třídě výjimečně až 34 dítěte (§ 23 odst. 5 vyhlášky o základním vzdělávání).
- ✿ Toto se vztahuje na všechny školy bez rozdílu toho, zda jde o školu veřejnou či soukromou. Soukromé školy přitom vycházejí z pedagogického a psychologického poznatku, že plně lze rozdělit pozornost školeného dospělého maximálně mezi 9 až 10 dětí.
- ✿ V té souvislosti stojí za zmínku, že výše zmíněná vyhláška o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky stanovuje jako minimální počet dětí v tzv. malotřídkách právě na 10. Tomuto odbornému hledisku tedy české právo vyhovuje jen v případě těchto tzv. malotřídek.
- ✿ V soukromých školách je naopak přítomnost druhého učitele ve třídě po celou dobu výuky automatická i při minimálním počtu dětí, tj. asi při 15 až 18 dětech ve třídě. Plat druhého pedagoga je pokryt mj. i ze školného, které i s dalšími nadstandardními a navazujícími službami dosahuje výše od několika tisíc do několika desítek tisíc korun měsíčně. Má finanční náročnost, coby párové výuky v kunratické veřejné škole, je tak zlomkem toho, co je za kvalitnější vzdělávání dětí hrazeno na soukromých školách.
- ✿ *Praktická informace: Ve školním roce 2018/2019 se bude naplněnost tříd 1. ročníku blížit, nebo i dosáhne 30 dětí ve třídě. Celková částka na mou roční tzv. superhrubou odměnu by měla činit 421 524 Kč. Pokud by se při počtu 90 dětí ve 3 třídách budoucího 1. ročníku teoreticky zapojili do podpory párové výuky všichni rodiče/dárci shodným dílem, pak by měla činit průměrná teoretická výše daru na jedno dítě v 1. ročníku pro celý školní rok 2018/2019 asi 5 000 Kč.*

FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PÁROVÉ VÝUKY

Jak a proč mě dárci finančně podporují?

- ✿ Tím, že existuji, jsem pro všechny děti, protože funguji pouze plošně. Pro jednotlivé nebo jen některé děti existovat ze své podstaty nemohu, nebyla bych funkční. Tím, že je má existence zcela závislá hlavně na dobrovolných finančních darech, jsem vděčná, pokud mě dárci – rodiče i ostatní, samozřejmě jen pokud jim to jejich finanční situace umožňuje, podporují vyšším finančním darem než průměrným. Jsem však vděčná za finanční dar o jakékoli výši, protože se tak zvyšuje šance na další rok mé existence. Vážím si všech dárců bez ohledu na výši jejich daru, protože každý finanční dar pro mě znamená, že dárci o mě přemýšlí a rozhodují se, zda pro ně a hlavně děti mám smysl.
- ✿ Abych byla co nejdostupnější pro všechny možné dárcy, je možné zvolený finanční dar na mou existenci poskytnout nejen jednorázově, ale i postupně v průběhu celého školního roku kdy jsem s dětmi, např. ve 2, 4, nebo 10 částech. Tuto periodicitu (např. měsíční, čtvrtletní či půlroční postupné poskytování daru) si volí dárci přímo i v darovací smlouvě. Obvykle větší polovina dárců poskytuje dar najednou, asi čtvrtina ve dvou částech a přibližně desetina poskytuje dar ve čtyřech a v deseti částech.
- ✿ Dar na mou existenci mohou poskytovat jak fyzické osoby, které nepodnikají – typicky zaměstnanci, tak fyzické osoby, které podnikají - živnostníci, svobodná povolání (tzv. OSVČ), i právnické osoby bez ohledu na to, zda jsou či nejsou podnikatelským subjektem. Dar v minimální výši 1000 Kč v kalendářním (nikoli školním!) roce je pak vždy podle zákona o daních⁵ tzv. daňově odečitatelnou položkou.

Jak probíhá sbírka na mou podporu?

- ✿ Má finanční podpora má tři části: dotazníkovou anketu, uzavření darovacích smluv se spolkem Patron, který sbírku organizuje a uzavření darovací smlouvy spolku Patron a školy na mé financování z takto získaných darů.
- ✿ Dotazníkovou anketu má spolek Patron připravenou na první třídní schůzky, které se budou konat na konci května 2018. Dotazník budete moci odevzdat na místě, nebo přibližně do týdne (fyzickým dopravením do školy, nebo zasláním jeho scanu e-mailem).
- ✿ V dotazníkové anketě spolek Patron zjišťuje zájem o mou existenci, ochotu mě podpořit konkrétním finančním darem a počet částí tohoto daru. Dále spolek Patron zajímá, zda se mnou máte zkušenosti a jaká ode mě máte očekávání. Budete mít prostor i pro vlastní vyjádření.
- ✿ O výsledku ankety informuje spolek Patron školu, která, především podle dosažené výše všech slíbených darů, se rozhoduje, zda budu doprovázet prvňáčky i ve školním roce 2018/2019.

⁵

zákon č. 586/1992 Sb., [o daních z příjmů](#), ve znění pozdějších předpisů

- ✿ Pokud škola rozhodne, že budu i s budoucími prvňáčky, spolek Patron vám obratem zašle darovací smlouvu. Po jejím uzavření dárce poskytují finanční dar spolku Patron, který na počátku školního roku uzavírá se školou darovací smlouvu, podle níž daruje získané finanční prostředky škole přímo na tzv. superhrubý plat.

Jaký význam má dotazníková anketa?

- ✿ Smyslem dotazníkové ankety je zjistit zájem rodičů i ostatních o mou existenci a celkovou výši finančních darů před tím, než škola přijme párové učitele a současně před tím, než spolek Patron zahájí uzavírání darovacích smluv s jednotlivými dárce.
- ✿ Informaci o celkové výši finančních darů potřebuje škola k rozhodnutí o mé existenci jako párové výuky v příštím školním roce, protože jen tak může vyhodnotit, jestli bude schopna pokrýt případný rozdíl mezi zákonnou potřebou na tzv. superhrubý plat druhého pedagoga a deklarovanou podporou rodičů i ostatních z jiných zdrojů, především projektových peněz (Pomáháme školám k úspěchu) a dalších sponzorských darů.
- ✿ Bohužel není možné, aby mě škola jako párovou výuku financovala z peněz, které získá z veřejných rozpočtů. Tyto peníze mají své přesné zákonné určení i výši. Z veřejných rozpočtů tak škola na mě – párovou výuku, čerpat fakticky nemůže a formálně ani nesmí.
- ✿ Proto nejen spolek Patron jako organizátor mé „sbírky“ a škola jako můj realizátor věří, že dárce poskytnou dar alespoň ve výši, kterou sdělili i v dotazníkové anketě.

Jak a kdy se uzavírají darovací smlouvy na mou finanční podporu?

- ✿ Poté, co škola posoudí celkovou výši darů na mé financování a rozhodne, že budu ve školním roce 2018/2019 doprovázet i prvňáčky, spolek Patron zašle ke konci června 2018 všem mým podporovatelům darovací smlouvy, aby bylo možné smlouvy uzavřít nejlépe hned na počátku letních prázdnin. Společně se smlouvou vám spolek Patron poskytne veškeré „technické“ informace (návod k vyplnění smlouvy, dopravení smlouvy spolku Patron do školy, splatnost finančního daru, možnosti vrácení podepsané smlouvy podle vaší potřeby, atd.)
- ✿ Po uzavření smlouvy pak už jako skuteční a formální dárce poskytnete nebo začnete poskytovat finanční dar.
- ✿ Výše vaší podpory i Vy jako dárce zůstáváte v anonymitě. Tuto informaci vám poskytují proto, že si ani já – párová výuka, ani spolek Patron jako organizátor sbírky na mou podporu a ani škola jako můj realizátor nepřejí, aby se kdokoli z rodičů i ostatních cítil mou existencí znevýhodněn či překvapen.

Vážení rodiče i ostatní, snažila jsem se Vám o sobě poskytnout všechny informace, proto se Vám mohlo zdát mé vyprávění delší. Chtěla bych Vám tak poděkovat za pozornost, kterou jste věnovali podrobnému seznámení se se mnou. Pokud jsem přece jen na něco zapomněla, nebo byste se mě rádi zeptali, napište, prosím, na adresu patron.parovavyuka2018@zskunratice.cz. Byla bych také potěšena, pokud bych díky Vaší podpoře mohla od školního roku 2018/2019 začít doprovázet na cestě za vzděláním i Vaše děti.

Děkuji Vám za pozornost,
Výuka Párová ze Základní školy Kunratice

PATRON

PATRON

